

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 13.6.2008
KOM(2008) 355 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om statistikker udarbejdet i henhold til forordning (EF) nr. 2150/2002 om
affaldsstatistik og kvaliteten heraf**

1. INDLEDNING

1.1. Forordning om affaldsstatistik

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2150/2002 af 25. november 2002 om affaldsstatistik¹ foreskriver, at Kommissionen i henhold til artikel 8, stk. 1, "... forelægger ... en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om de statistikker, der er udarbejdet i henhold til denne forordning, herunder navnlig om deres kvalitet og den byrde, der pålægges erhvervslivet."

Afdeling 7, punkt 3, i bilag I og bilag II foreskriver, at "Kommissionen inddrager dæknings- og kvalitetsrapporterne i den i artikel 8 nævnte rapport". Medlemsstaternes kvalitetsrapporter findes på følgende websted:

http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=/wastesstatistics/regulat/data_transmission/quality_statistics

Denne rapport opsummerer de første resultater, giver et overblik over datakvaliteten og indeholder anbefalinger angående eventuelle ændringer i forordningen. Den dækker de 25 EU-medlemsstater, som i henhold til forordningen var forpligtet til at indberette data i 2006.

Fra referenceåret 2004 skal EU-medlemsstaterne ifølge forordningen levere data hvert andet år. Bilag I og II indeholder bestemmelser om kravene til statistik om affaldsdannelse, affaldsbehandling og affaldsbehandlingskapacitet. Resultaterne opdeles efter affaldskategorier i henhold til den statistiske affaldsnomenklatur (EWC-Stat), der er indeholdt i forordningens bilag III. Tabel 1 indeholder nærmere oplysninger om kravene til indberetningen.

¹ EFT L 332 af 9.12.2002, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 1893/2006 (EUT L 393 af 30.12.2006, s.1).

Tabel 1: Datasæt i henhold til forordningen om affaldsstatistik

Datasæt		Beskrivelse og opdeling	Regionalt niveau
1	Dannelse	Affaldsdannelse efter: - 20 affaldsproducerende aktiviteter: 19 brancher, husholdninger - 48 affaldskategorier	Nationalt niveau
2	Forbrænding	Affaldsforbrænding efter: - 2 behandlingstyper - 14 affaldskategorier	NUTS 1
3	Nyttiggørelse (med undtagelse af energiudnyttelse)	Nyttiggørelse af affald efter: - 1 behandlingstype - 17 affaldskategorier	NUTS 1
4	Bortskaffelse (på anden måde end ved forbrænding)	Bortskaffelse af affald efter: - 2 behandlingstyper - 16 affaldskategorier	NUTS 1
5	Behandlingsinfrastruktur	Nyttiggørelses-/bortskaffelsesfaciliteters antal/kapacitet efter: - 5 behandlingstyper	NUTS 2
	Affaldsindsamlingens dækning	Procentdel af befolkningen/husholdningerne, som er omfattet af indsamlingsordning for husholdningsaffald og lign. affald	

1.2. Gennemførelsesforanstaltninger

Kommissionen har udbygget forordning (EF) nr. 2150/2002 med flere retsakter og en vejledning:

- Kommissionens forordning (EF) nr. 574/2004 af 23. februar 2004 om ændring af bilag I og III til forordning (EF) nr. 2150/2002 om affaldsstatistik²
- Kommissionens forordning (EF) nr. 783/2005 af 24. maj 2005 om ændring af bilag II til forordning (EF) nr. 2150/2002 om affaldsstatistik³
- Kommissionens forordning (EF) nr. 782/2005 af 24. maj 2005 om formatet for indberetning af resultater inden for affaldsstatistik⁴
- Kommissionens forordning (EF) nr. 1445/2005 af 5. september 2005 om fastlæggelse af kvalitetsevalueringskriterier og indholdet af kvalitetsrapporterne vedrørende affaldsstatistik⁵

² EUT L 90 af 27.3.2004, s. 15.

³ EUT L 131 af 25.5.2005, s. 38.

⁴ EUT L 131 af 25.5.2005, s. 26.

- Vejledning til gennemførelse af forordning (EF) nr. 2150/2002 om affaldsstatistik (juli 2006, version 1.1)⁶.

1.3. Kvaliteten af data udarbejdet på grundlag af forskellige metoder

Forordning (EF) nr. 2150/2002 fastlægger de data, der skal indberettes, og den krævede kvalitet, men foreskriver ikke en bestemt metode til udarbejdelse af affaldsstatistik, som således udarbejdes på grundlag af mange forskellige metoder. Dette giver medlemsstaterne mulighed for at beholde deres etablerede indsamlingsmetoder og minimere de ændringer, der er nødvendige for at overholde forordningen.

De mange forskellige metoder rejser dog alvorlige problemer. Derved kan der forekomme metodologiske forskelle fra det ene land til det andet, mellem forskellige datasæt fra samme land og selv inden for de enkelte datasæt. Det gør det relativt vanskeligt at sikre dataenes sammenlignelighed og høje kvalitet.

Den måde, hvorpå datakvaliteten kan måles, afhænger af, hvilke metoder der anvendes. For de forskellige metoder er der forskellige kvalitetsparametre (f.eks. variationskoefficienten for stikprøveundersøgelser, sensitivitetsanalyser til modellering osv.). Specielt kombinationen af metoder inden for datasæt gør det vanskeligt at fastlægge indikatorer for den overordnede datakvalitet. De forskellige metoder, som forordningen åbner mulighed for, vanskeliggør i stort omfang vurderingen og formidlingen af datakvaliteten.

De forskellige fremgangsmåder har også indflydelse på datasammenligneligheden. Især kan sammenligneligheden blive begrænset for så vidt angår dækningen og den måde, hvorpå affaldet fordeles på de forskellige affaldsproducerende aktiviteter som beskrevet senere i rapporten.

Medlemsstaterne har i deres kvalitetsrapporter beskrevet dataene ud fra kvalitetskriterier, som hyppigt anvendes i det europæiske statistiske system til vurdering af statistikkvaliteten⁷, og som er fastlagt i forordning (EF) nr. 1445/2005 om kvaliteten af affaldsstatistik.

2. PUNKTLIGHED OG AKTUALITET

Punktlighed og aktualitet vedrører overholdelsen af de officielle dataindberetningsfrister og tidsintervallet mellem referenceperioden og tidspunktet for dataenes tilgængelighed.

I henhold til forordning (EF) nr. 2150/2002 skulle dataene for referenceåret 2004 og kvalitetsrapporterne fremsendes senest den 30. juni 2006. I løbet af to måneder efter fristens udløb evaluerede Eurostat disse oplysninger ud fra følgende kriterier:

- datasættens fuldstændighed
- kvalitetsrapportens fuldstændighed

⁵ EUT L 229 af 6.9.2005, s. 6.

⁶ http://circa.europa.eu/Public/irc/dsis/pip/library?l=wastesstatistics/regulat/manual_statistics

⁷ Eurostats websted om kvalitet:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2273.1,2273_47140765&_dad=portal&_schema=PORTAL

- aktualitet
- korrekt anvendelse af definitioner og klassifikationer
- anvendelse af pålidelige statistiske metoder.

Den 23. august 2006 blev medlemsstaterne underrettet om resultaterne af evalueringen, og i de tilfælde, hvor der manglede data, eller der ikke var blevet fremsendt kvalitetsrapporter, blev medlemsstaterne anmodet om at levere de manglende oplysninger så hurtigt som muligt. Efter behov blev dataene, herunder også de oplysninger, der blev leveret efter den første evaluering, evalueret på ny i september 2006. Skemaerne til brug for den nye evaluering blev udsendt den 13. september 2006.

I betragtning af, at 2006 var det første indberetningsår, var punktligheden tilfredsstillende. De fleste lande overholdt fristen eller overskred den med blot nogle få dage:

- 12 medlemsstater overholdt fristen den 30. juni 2006 (Østrig, Belgien, Cypern, Tjekkiet, Tyskland, Estland, Finland, Ungarn, Letland, Polen, Sverige, Slovenien).
- 6 medlemsstater indsendte data og/eller kvalitetsrapporter for sent, men de blev leveret tidligt nok til at blive evalueret ved første runde i august 2006 (Danmark, Spanien, Italien, Litauen, Slovakiet, Det forenede Kongerige).
- 4 medlemsstater havde indberettet data, men ikke fremsendt kvalitetsrapport i august 2006 (Frankrig, Luxembourg, Malta, Nederlandene). De leverede alle rapporten kort tid efter.
- 3 medlemsstater (Grækenland, Irland, Portugal) havde endnu ikke pr. 22. september 2006 leveret væsentlige dele af dataene og modtog herefter et officielt brev. Grækenland indsendte disse data i november 2006, Irland i juni 2007 og Portugal i september 2007.

Offentliggørelse

Dataene om affaldsdannelse blev offentliggjort i Eurostats formidlingsdatabase i december 2006, og dataene om behandling af affald i januar 2007. Databasen er siden da blevet opdateret flere gange med reviderede data eller skøn for manglende tal. Datasættet om affaldsbehandlingskapaciteten er endnu ikke blevet offentliggjort, da opdelingen heraf vanskeliggøres af de mange dimensioner.

3. DATAENES FULDSTÆNDIGHED

Leveringen af fuldstændige datasæt er af afgørende betydning for udarbejdelsen af EU-aggregater. Imputering af manglende data er vanskelig og tidskrævende og går ud over aktualiteten af affaldsstatistikken og dataenes kvalitet. Landene anmodes derfor om at begrænse mængden af manglende data til et minimum, om nødvendigt kan der indsendes skøn.

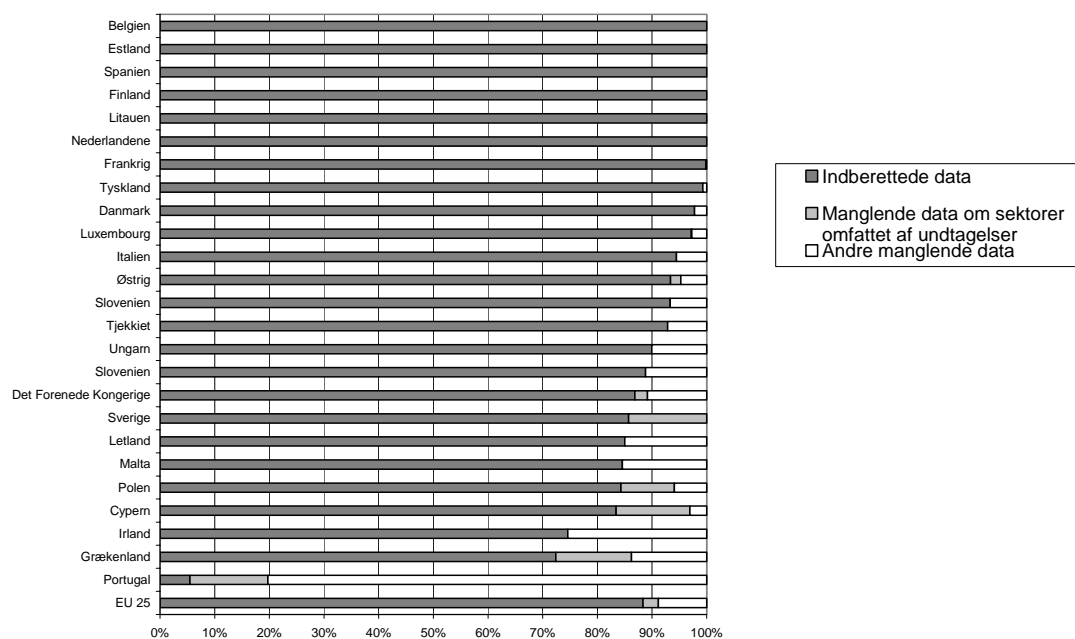
Figur 1 viser, at medlemsstaterne fremsendte 88 % af de krævede data, og at 12 % af dataene mangler. Ser man på, hvordan de manglende data fordeles på medlemsstater, økonomiske

sektorer og affaldskategorier, fremgår det tydeligt, at tre områder udgør hovedparten af de manglende tal.

Omkring en tredjedel af de manglende data vedrører affald produceret inden for landbrug, skovbrug og jagt (NACE A), fiskeri (NACE B) og servicesektoren (NACE G-Q). Elleve lande havde i henhold til artikel 4 i forordningen fået indrømmet undtagelser fra bestemmelserne om indberetning af data om disse sektorer. Dette forklarer ca. 70 % af de manglende data for disse sektorer. De resterende 30 % vedrører lande, som ikke var omfattet af nogen undtagelser. Nogle af de lande, som havde fået indrømmet en undtagelse fra bestemmelserne, leverede alligevel (en del af) dataene.

Omkring 20 % af de manglende data vedrører slam. Slammængder skal indberettes i våd og tør vægt. De fleste lande kunne levere data enten i tør eller i våd vægt. Eurostat har indført en våd/tør omregningsfaktor og anvendt den til at imputere manglende tal.

På det tidspunkt, hvor denne rapport blev udarbejdet, havde Portugal kun leveret data om affald fra husholdninger. Der var slet ingen data om affaldsdannelse i erhvervslivet. For at kunne beregne EU-totaler måtte Eurostat imputere tallene, selv om det empiriske grundlag herfor er spinkelt det første år.

Figur 1: Fuldstændigheden af data om affald produceret i medlemsstaterne

Fuldstændigheden af de leverede data om affaldsbehandling er endnu vigtigere end dataene om affaldsdannelsen, eftersom det ikke er muligt at imputere de behandlede mængder efter behandlingstype. De behandlede mængder skal indberettes på nationalt niveau og på NUTS 1-niveau. Dette afsnit omhandler kun det nationale niveau. Flere lande leverede ikke en fuldstændig regional opdeling af dataene. Ved denne første dataindberetning har Eurostat prioriteret kohærens og fuldstændighed på nationalt niveau.

Andelen af manglende data om affaldsbehandling udgør ikke mere end 2,6 %. Heraf tegner to områder sig for hovedparten.

Flere lande kunne ikke levere data om slam i både våd og tør vægt, men kun det ene tal. For over halvdelen af de manglende værdiers vedkommende er der tale om mangelfulde data om slam. Hovedparten af de øvrige manglende tal vedrører de bortskaffelsesmetoder, som anvendes mindre hyppigt: behandling i jordmiljø (f.eks. bionedbrydning af flydende affald eller slam i jordbunden osv.) og udledning i vandmiljøet.

4. NØJAGTIGHED

Nøjagtighed angiver graden af overensstemmelse mellem estimater eller beregnede værdier og de eksakte eller sande værdier, herunder aspekter som stikprøvefejl, datadækning, anvendte tærskelværdier, manglende svar, justeringer, kontrol og korrektioner, fortrolighed mv.

4.1 Datadækning og dækningsfejl

Formålet med forordningen er udarbejdelse af statistik om affald som defineret i artikel 1, stk. 1, litra a), i direktiv 2006/12/EF med undtagelse af radioaktivt affald.

Der skal udarbejdes statistik om affaldsdannelse for alle økonomiske sektorer og for husholdningerne. I statistikken indgår også affald fra små virksomheder (<10 ansatte), selv om sådanne virksomheder så vidt muligt bør undtages fra undersøgelserne.

Statistik om affaldsbehandling omfatter alt affald, som er nyttiggjort eller bortskaffet inden for et lands grænser uanset affaldets oprindelse. Det grundlæggende element i forordningen er indsamling af data om affaldets endelige bestemmelse. Forbehandling er ikke medregnet.

Undtaget fra forordningen er alt affald, som genanvendes direkte på det anlæg, hvor det er produceret.

Upræcise definitioner

Affaldsstatistik er omfattet af EU-lovgivningen om affald. For affaldsstatistikken skal der derfor findes en løsning for at tage højde for de upræcise definitioner i lovgivningen, specielt i forbindelse med sondringen mellem affald og ikkeaffald. Varierende fortolkninger af definitioner kan have stor betydning for datadækningen og -sammenligneligheden, når der er tale om enorme affaldsstrømme. I kvalitetsrapporterne peges der ofte på problemer med at afklare, hvordan man medregner træaffald, metalaffald og organisk affald fra fødevareindustrien.

Kommissionens fortolkningsmeddelelse om affald og biprodukter (KOM(2007) 59 endelig) indeholder nyttige retningslinjer herom. Kommissionen arbejder også på at fastlægge kriterier for affaldsfasens ophør, som yderligere vil bidrage til at lette sondringen mellem affald og ikkeaffald.

Klare klassifikationer og definitioner er især nødvendige, når dataene skal anvendes til fastsættelse af mål, f.eks. vedrørende genanvendelse.

Import og eksport

Dækningsfejl i forbindelse med affaldsdannelsen opstår primært, fordi data i nogle lande ikke indsamles fra affaldsproducenterne, men afledes af affaldsindsamlingen eller -behandlingen.

Denne metode begrænser respondentbyrden, men medfører en række ulemper. Som eksempel kan bl.a. nævnes, at direkte eksport af affald, dvs. eksport uden behandling i det pågældende land, ikke medregnes (f.eks. Østrig, Danmark, Litauen), medmindre der anvendes andre datakilder til korrektion for denne eksport. Dette berører især dækningen af genanvendeligt affald. Til kortlægning af mulighederne for at indsamle statistiske oplysninger om import og eksport af affald har der været iværksat et særskilt pilotundersøgelserprogram, der blev afsluttet i 2007. Resultaterne heraf opsummeres i en rapport, som Kommissionen i øjeblikket er ved at udarbejde til Europa-Parlamentet og Rådet.

Nogle lande udarbejder normalt kun nationale statistikker over behandlingen af affald, som produceres inden for landets grænser (f.eks. Danmark, Frankrig, Nederlandene, Belgien). Ikke alle disse lande har tilpasset deres fremgangsmåde til forordningens krav. Afvigelser fra kravene til dækningen kan forekomme for alle affaldskategorier (f.eks. Danmark, Belgien) eller kun bestemte affaldsstrømme (f.eks. Frankrig).

Sekundært affald

I bilag I til forordningen om affaldsstatistik kræves eksplicit oplysninger om affald, der stammer fra nyttiggørelses- og bortskaffelsesprocesser, og som kaldes sekundært affald. Sekundært affald forventes primært at opstå ved økonomiske aktiviteter inden for affaldshåndtering (NACE 37, 51.57 og 90). Det fremgår imidlertid af dataene og kvalitetsrapporterne, at flere lande ikke har taget højde for denne bestemmelse, fordi de sandsynligvis udarbejder dataene på en anden måde til nationale formål.

På grund af den ufuldstændige dækning af sekundært affald undervurderes affaldsdannelsen inden for de forskellige sektorer, hvilket vanskeliggør fortolkningen af dataene for disse sektorer og for affaldstotalerne.

Dækningen af små virksomheder

De fleste medlemsstater har fritaget små virksomheder fra indsamling af data om affaldsdannelse. Nogle lande har udarbejdet skøn over affald produceret af små virksomheder, mens andre ikke gjorde (f.eks. Tjekkiet, Frankrig, Ungarn, Letland, Polen, Slovenien) enten på grund af metodologiske problemer, eller fordi affaldsmængderne blev anset for at være for små.

Omfanget af den utilstrækkelige dækning af produceret affald varierer efter tærskelværdierne for indsamling af data og landenes økonomiske struktur, dvs. antallet af de ikkeomfattede virksomheder og disses virksomhed. Oplysninger fra forskellige lande tyder på, at andelen af affald, som produceres af små virksomheder, kan variere betydeligt. Flere af de lande, som ikke udarbejdede skøn, gjorde i deres kvalitetsrapporter opmærksom på, at de arbejdede på estimationsmetoder, og at de ville være i stand til at levere skøn i næste indberetningsrunde.

4.2. Klassifikations- og opdelingsproblemer

Opdeling efter økonomiske sektorer

Medlemsstaterne skal i henhold til forordningen opdele deres data i 20 affaldsproducerende aktiviteter. En korrekt opdeling er en forudsætning for:

- sammenligneligheden af sektorspecifikke affaldsmængder

- affaldsstatistikens kohærens med virksomhedsstatistik.

Opdelingen af de økonomiske aktiviteter sker i henhold til den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter i Det Europæiske Fællesskab (NACE rev. 1.1). Der er blevet indført en ny nomenklatur for økonomiske aktiviteter (NACE rev. 2), og de opdelinger, der kræves i forordningen om affaldsstatistik, er blevet tilpasset i overensstemmelse hermed. NACE rev. 2 anvendes fra referenceåret 2008. Der forventes foretaget en konvertering af dataene fra 2004 og 2006 til NACE rev. 2. Revisionen af NACE har ikke noget at gøre med nedennævnte klassifikationsproblemer.

Den måde, hvorpå affaldet fordeles på den producerende sektor afhænger af den metode, der anvendes til indsamlingen af data. Ca. to tredjedele af medlemsstaterne indsamler de fleste af deres data om affaldsdannelse direkte hos affaldsproducenterne enten på grundlag af undersøgelser eller fra administrative dokumenter. Ved denne fremgangsmåde sikres direkte oplysninger om affaldskilden. De fleste af disse lande anvender deres statistiske virksomhedsregister til at bestemme affaldsproducentens NACE-kode. Dermed opnås der kohærens med virksomhedsstatistikken.

Der er en betydelig risiko for forkert fordeling af dataene i lande, hvor data om affaldsdannelse afledes af affaldsbehandlingsdata. Denne fremgangsmåde anvendes af Danmark, Tyskland, Litauen, Østrig og Malta. I dette tilfælde fås oplysningerne om den producerende aktivitet kun fra sekundære kilder (f.eks. affaldsindsamler, affaldsbehandler) eller afledes på anden måde (f.eks. ved modeller eller ved anvendelse af den europæiske affaldsliste⁸, som indeholder oplysninger om affaldets oprindelse). Alle disse fremgangsmåder har klare begrænsninger.

Husholdningsaffald

Forordningens sondring mellem affald fra økonomiske aktiviteter og affald fra husholdninger erstatter det traditionelle begreb "kommunalt affald".

Den metodologiske udfordring består i at producere nøjagtige statistikker om husholdningsaffald, da dette affald almindeligvis indsamles sammen med affald fra forretninger, små virksomheder og institutioner. Mange lande råder ikke over direkte oplysninger om andelen af husholdningsaffald, og disse lande skulle derfor opgøre denne andel på anden måde.

Tolv medlemsstater indførte det nye begreb og indberettede kun tal om husholdningsaffald. Deres metoder spænder fra målrettede undersøgelser (affaldsanalyser) til grove skøn fra affaldshåndteringsvirksomheder eller deponeringsanlæg. Der var ni lande, som ikke indførte de nye begreb. Fire landes kvalitetsrapporter indeholdt ingen oplysninger om dette emne. Derfor er sammenligneligheden af data om husholdningsaffald i øjeblikket begrænset til de lande, som har indført begrebet. Situationen forventes at blive bedre med indberetningen af data for 2006, da flere lande arbejder på at indføre passende metoder.

4.3. Målefejl

Målefejl kan skyldes anvendelse af upræcise omregningsfaktorer. Deponeringsanlæg, som endnu ikke er udstyret med brovægte er stadig et relativt hyppigt forekommende problem. I sådanne tilfælde er de indberettede tal almindeligvis baseret på

⁸ Beslutning 2000/532/EF om udarbejdelse af en liste over affald (EFT L 226 af 6.9.2000. s. 3).

affaldsindsamlingskøretøjernes kapacitet og konverteres ved hjælp af affaldets gennemsnitlige densitet. Erfaringerne fra Polen og Litauen viser, at affaldsmængderne ved denne fremgangsmåde snarere overvurderes end undervurderes. Målefejlen er sandsynligvis størst for husholdningsaffald og andet deponeret ikkefarligt affald. Farligt og genanvendeligt affald vejes snarere af økonomiske grunde. Kvaliteten af disse data vil gradvist blive forbedret i takt med lukningen af gamle deponeringsanlæg og åbningen af nye, der etableres i overensstemmelse med EU-lovgivningen.

5. VIRKSOMHEDERNES BYRDE

Respondentbyrden angiver den byrde, som indberetningen af data pålægger virksomhederne og måles som det faktiske antal respondenter og deres "fysiske" byrde (den tid, som besvarelsen kræver).

For at reducere respondentbyrden skal medlemsstaterne i henhold til forordningen give adgang til administrative data og fritage virksomheder med under 10 ansatte fra de statistiske undersøgelser, medmindre de i betydelig grad bidrager til affaldsdannelsen.

De fleste medlemsstater måler imidlertid ikke den fysiske byrde og kan derfor ikke indberette sådanne data. Fra frem medlemsstater rapporteres der om en byrde på mellem 30 minutter og fem timer pr. respondent. Alligevel er de fleste medlemsstater opmærksomme på virksomhedernes arbejdsbyrde og tager forskellige initiativer til reducere af byrden og en effektiv indsamling af data.

Den vigtigste hjælp for virksomhederne er at undgå rapportering til både administrative og statistiske formål ved at anvende administrative data og/eller ved at koordinere affaldsundersøgelserne mellem de pågældende institutioner (statistiske kontorer, miljøministerier, miljøagenturer). For 14 medlemsstaters vedkommende er administrative data det vigtigste råmateriale til affaldsstatistik. Andre lande anvender administrative data som én blandt mange kilder.

Forordningens bestemmelser om at fritage små virksomheder fra undersøgelserne gribes forskelligt an i de enkelte medlemsstater. Nogle lande gennemfører stikprøveundersøgelser af de små virksomheder og ekstrapolerer resultaterne (Belgien; Estland for nogle sektorer samt Grækenland). I de fleste lande er de dog helt undtaget, således at der ses bort fra tallene (jf. afsnit 4.3) eller de ekstrapoleres ved hjælp af faktorbaserede estimationsmodeller. Landene har indført forskellige fritagelsestærskler, som oftest fastsættes ud fra antallet af ansatte eller mængden af produceret affald pr. år. Nogle lande kombinerer de to kriterier for at sikre, at selv små virksomheder er omfattet af dataindsamlingen, når de overskrider den fastsatte tærskel for affaldsdannelse.

6. KONKLUSIONER

Analysen af data fra den første rapporteringsrunde er endnu ikke blevet afsluttet, men vi har allerede gjort markante fremskridt hen imod mere fuldstændige og harmoniserede europæiske affaldsstatistikker.

Vi bør fremhæve den positive virkning af medlemsstaternes forpligtelse til at fremlægge dokumentation for de anvendte metoder og til at vurdere datakvaliteten i kvalitetsrapporterne. Problemerne og manglerne træder tydeligere frem og viser, hvor der skal ske forbedringer.

Desuden bidrager forordningen til at skabe bedre kohærens mellem affaldsstatistik og andre statistikområder, eftersom der kræves systematisk anvendelse af NACE-nomenklaturen og anvendelse af statistiske enheder ligesom i virksomhedsstatistik. Derved bliver der bedre mulighed for at integrere affaldsstatistikken i de miljøøkonomiske regnskaber.

6.1. Udviklingen i medlemsstaterne

I medlemsstaterne har forordningens bindende karakter klart forbedret affaldsstatistikens status i de statistiske systemer. De forpligtelser, der følger af forordningen, har ført til metodologiske forbedringer og ændringer i de nationale dataindsamlingsystemer.

På baggrund af erfaringerne fra den første rapporteringsrunde har flere lande givet udtryk for, at de agter at forbedre datakvaliteten og overholde forordningens krav. I de tilfælde, hvor sådanne ændringer kræver lovgivningsinitiativer, kan foranstaltningerne først forventes at få virkning fra referenceåret 2008.

Det ser ud til, at forordningen har været med til at forstærke den generelle tendens i medlemsstaterne til at undgå unødvendig dataindberetning gennem samarbejde mellem dataindsamlingsinstitutionerne og forenkling af indberetningsforpligtelserne. Anvendelsen af data både til administrative og statistiske formål er ved at blive mere almindelig, og der opnås derved bedre konsistens mellem dataene og en mindre byrde for respondenterne.

6.2. Behov for revision

Selv om den anvendte fremgangsmåde generelt har givet gode resultater, er der en række principielle mangler, som skal tages op.

Opdeling efter affaldstyper

I forordningens bilag I og II (afdeling 2) kræves det, at mængderne af produceret og behandlet affald opdeles i affaldskategorier på forskellig måde for hvert datasæt (jf. tabel 1). Hensigten hermed var at begrænse det krævede inddelingsniveau og dermed medlemsstaternes byrde.

Erfaringerne fra den første rapporteringsrunde viser klart, at denne fremgangsmåde har mange ulemper og kun ubetydelige fordele, som ikke har gjort det mærkbart lettere for medlemsstaterne. De fleste medlemsstater indsamler data på et meget mere detaljeret niveau og reducerer opdelingerne, når dataene skal indberettes til Eurostat.

De vigtigste ulemper er følgende:

- Det er ikke muligt at opstille balancer for individuelle affaldskategorier, hvilket i høj grad vanskeliggør valideringen og fortolkningen af data.
- Inddelingsniveauet for data vedrørende affaldsbehandlingen er utilstrækkeligt; store affaldsstrømme underopdeles i ikkespecificerede affaldskategorier ("andet affald").
- Præsentationen og formidlingen af resultaterne er meget kompliceret.
- De uensartede formater gør det vanskeligt at bearbejde dataene.

Den nuværende fremgangsmåde bør erstattes af en opdeling, der anvendes for både affaldsdannelse og affaldsbehandling. Den mere detaljerede opdeling af affaldskategorierne i afdeling 2 i bilag I bør anvendes som diskussionsoplæg.

Regional opdeling af data om infrastrukturen til affaldsbehandling

Medlemsstaterne skal i henhold til forordningen levere data om nyttiggørelses- og bortskaffelses anlæggenes antal og kapacitet på NUTS 2-niveau (bilag II, afdeling 3). Denne detaljerede regionale opdeling giver både Eurostat og medlemsstaterne en meget stor arbejdsbyrde. Andelen af fortrolige data øges betydeligt med det regionale niveau og begrænser dermed nytten heraf. Det bør undersøges nærmere, hvor relevante disse detaljerede oplysninger er.

Opdeling efter affaldstyper

I henhold til afdeling 8, punkt 2, samles ved indberetningen af affaldsbehandlingen alle (10) nyttiggørelsesprocesser undtagen energiudnyttelse i én indberetningskategori. Desuden omfatter de krævede data om affaldsnyttiggørelseskapaciteten processer som kompostering, genanvendelse af metal og olieregenerering. I disse tilfælde synes inddelingsniveauet at være utilstrækkeligt. Oplysninger om visse nyttiggørelsesprocesser ville således være ønskelig til overvågning af affaldspolitikken. Især er der et voksende behov for data, der kan anvendes som benchmark i forhold til fastsatte mål. I nogle tilfælde kan sådanne mål være obligatoriske. Dette understreger behovet for konsistente data for alle medlemsstater, hvilket sandsynligvis vil kræve en yderligere præcisering af definitionerne og nomenklaturerne.

Endelig bliver bortskaffelsesprocesserne (8 behandlingstyper) opdelt i to indberetningskategorier, hvoraf den ene stort set aldrig anvendes i medlemsstaterne.

7. FREMTIDEN

På baggrund af de første erfaringer og for at forbedre dataenes anvendelighed og kvalitet vil Kommissionen under hensyntagen til eventuelle ekstra omkostninger for virksomhederne og de offentlige myndigheder fremsætte forslag til ændring af forordningen i passende tid før indsamlingen af data for referenceåret 2008 for at:

- sikre samme opdeling af affaldskategorierne under affaldsdannelse og affaldsbehandling ved at harmonisere afdeling 2 i henholdsvis bilag I og II
- at tage de regionale opdelinger i bilag II op til revision
- at tage opdelingen af affaldsbehandlingskategorierne i bilag II, navnlig nyttiggørelsen og bortskaffelsen af affald, op til revision.